

R

G

B

WH

GR

BL

Grey Scale #13

C

M

Y

K

DANES-PICTA.COM

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Swierczewskiego

1

ppłk mgr Stanisław WASIL

**UKIERUNKOWANIE, TREŚĆ I PODSTAWOWE FORMY
PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ W DZIAŁANIACH
BOJOWYCH WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU
I LOTNICTWA**

(Konspekt wykładu)

BIBLIOTEKA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

36466

WARSZAWA

CZERWIEC

1967

Stvon 15

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Swierczewskiego

1

ppłk mgr Stanisław WASIL

**UKIERUNKOWANIE, TREŚĆ I PODSTAWOWE FORMY
PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ W DZIAŁANIACH
BOJOWYCH WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU
I LOTNICTWA**

(Konspekt wykładu)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
KADRY SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

36466

WARSZAWA

CZERWIEC

1967

Stron 15

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K. Swierczewskiego

Prukl. prot. 12657

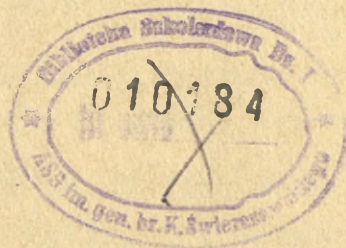
ZATWIERDZAM
KIEROWNIK ZAKŁADU DYD.WOJSK.

płk dr Józef ZAKRZEWSKI

ppłk mgr Stanisław WASIL

UKIERUNKOWANIE, TREŚĆ I PODSTAWOWE FORMY PRACY PARTYJNO-
POLITYCZNEJ W DZIAŁANIACH BOJOWYCH WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ
KRAJU I LOTNICTWA

/Konspekt wykładu/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOW
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

436466

WARSZAWA

CZERWIEC

1967r.

Praca partyjno-polityczna w działaniach bojowych stanowi jeden z podstawowych elementów zabezpieczających sprawność psychiczną i wartość moralno-bojową wojsk. Szczególna jej rola polega przede wszystkim na tym, że uodparnia żołnierzy na destrukcyjny wpływ warunków bojowych, działalność psychologiczną wroga, kształtuje ich aktywną i ofiarną postawę w realizacji określonych zadań bojowych. Równocześnie z tym praca partyjno-polityczna zapewnia sprzyjającą postawę ludności cywilnej w rejonach działań bojowych.

Są dość istotne różnice w kierunkach treści, a także formach pracy partyjno-politycznej w warunkach bojowych w porównaniu do okresu pokojowego.

Dowódcy, oficerowie sztabów i aparatu politycznego winni znać dokładnie te różnice oraz wszystkie specyficzne kierunki, treść i formy pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych, aby w trakcie ich trwania mogli skutecznie nią kierować dla zapewnienia sukcesów bojowych.

Opracowanie niniejsze ma na celu zapoznać słuchaczy ze specyfiką, kierunkami i formami pracy partyjno-politycznej w wojskach obrony powietrznej kraju i lotnictwa w działaniach bojowych.

I. WPŁYW CZYNNIKA MORALNO-POLITYCZNEGO NA PRZEBIEG I WYNIKI DZIAŁAŃ BOJOWYCH WOPK i LOTNICTWA.

Nauka wojenna i doświadczenia minionej wojny wskazują, że na przebieg i wyniki działań bojowych, obok takich czynników jak uzbrojenie, wyszkolenie wojsk, jakość i sprawność zaopatrzenia itp. szczególny wpływ wywiera czynnik moralno-polityczny, a zwłaszcza jego następujące elementy składowe:

1. Stan nastrojów i postaw moralno-bojowych żołnierzy w trakcie wykonywania określonych zadań.
2. Stan nastrojów i postaw polityczno-obronnych ludności cywilnej w obszarze bazowania lub przegrupowywania związków taktycznych i oddziałów wojsk obrony powietrznej kraju i lotnictwa.

Zakres tego wpływu może być różnorodny zarówno w przejawach jak i skutkach, dlatego też będzie scharakteryzowany oddzielnie według przedstawionej kolejności.

1. Stan nastrojów i postaw moralno-bojowych nie jest czynnikiem stałym lecz zmiennym. W różnym miejscu i czasie może się on kształtować inaczej i sprzyjać lub też nie sprzyjać realizacji zadań bojowych przez określone oddziały i związki taktyczno-operacyjne WOPK i lotnictwa.

Różny stopień przejawiania się tego czynnika wynikał będzie przede wszystkim z tego, że w różnym miejscu i czasie oddziaływać będą na żołnierzy specyficzne, zmieniające się cechy warunków bojowych powodując różnorodne destrukcyjne przeżycia psychiczne oraz ich skutki.

Do najbardziej charakterystycznych zmieniających się cech tych warunków należy zaliczyć:

- stopień zagrożenia przez siły i środki nieprzyjaciela;
- powodzenie lub niepowodzenie taktyczno-bojowe własnych wojsk /w tym poniesione straty/;
- pomyślna lub niepomyślna sytuacja operacyjno-strategiczna w danym okresie działań wojennych;
- sprzyjająca lub niesprzyjająca dla naszych działań sytuacja polityczna w świecie;
- dostateczny lub niedostateczny stan zaopatrzenia materiałowo-bytowego oddziałów itp.

Wszystkie wymienione i inne cechy specyficzne warunków bojowych oraz stopień oddziaływania psychologicznego nieprzyjaciela, będą kształtować różnorodne przeżycia i skutki psychiczne^{x/} oraz wpływać pozytywnie lub negatywnie na postawy moralno-bojowe przy wykonywaniu zadań bojowych w określonym miejscu i czasie.

Charakter tych nastrojów i postaw może być różny. Najczęściej jednak mogą się przejawiać w postaci:

- zaufania lub braku zaufania we własne siły i w zdolność wykonania postawionych zadań;
- wiary lub braku wiary w perspektywę zwycięstwa w walce;
- zrozumieniu lub braku zrozumienia ważności wykonywanych zadań;
- hartu i wytrwałości w działaniu lub skłonności do rezygnacji i paniki;
- aktywnej lub biernej postawie bojowej itp.

x/ Zakres tych przeżyć psychicznych oraz możliwe na tym tle skutki psychiczno-moralne oraz bojowe zostały przedstawione w skrypcie pt.: "Materiały do studiów w zakresie psychicznych i moralno-politycznych aspektów współczesnego pola walki". nr bibl. S/523.

Czynnikiem, który najbardziej skutecznie będzie regulował nastroje i postawy moralno-bojowe żołnierzy jest praca partyjno-polityczna wśród podległych wojsk, której treść i zakres należy ściśle wiązać z właściwościami tych nastrojów i postaw oraz charakterem wykonywanych zadań bojowych. Problem ten będzie jeszcze przedmiotem dalszych rozważań niniejszego opracowania.

2. Stan nastrojów i postaw polityczno-obronnych

ludności cywilnej w różnych rejonach i okresach może się kształtować i charakteryzować inaczej, a w konsekwencji sprzyjać lub też nie sprzyjać realizacji określonych zadań bojowych przez oddziały i związki WOPK i lotnictwa.

Różny stopień przejawiania się tego czynnika w określonym miejscu i czasie będzie wynikał ze specyficznych właściwości demograficzno-politycznych, z różnorodnych skutków wojny i z odmiennych rezultatów oddziaływania psychologiczno-propagandowego wroga w poszczególnych obszarach lub rejonach, w których będą przegrupowywać się lub bazować wojska obrony powietrznej kraju i lotnictwa. Specyfika demograficzno-polityczna będzie się wyrażać w swoistej strukturze ekonomiczno-społecznej, w różnym stopniu zorganizowania politycznego i obronnego ludności; w odmiennej strukturze narodowościowej, w swoistych obyczajach, zwyczajach i kultach religijnych oraz w różnym stopniu świadomości politycznej. Specyfika skutków wojny będzie się wyrażać w zaistniałych zniszczeniach, stratach osobowych lub materiałowych, w stanie zdrowotnym oraz w poziomie warunków bytowych ludności cywilnej.

Na tle specyfiki demograficzno-politycznej i skutków wojny mogą się kształtować różnorodne nastroje, jak też postawy polityczno-obronne ludności cywilnej w poszczególnych obszarach lub rejonach przegrupowania oraz bazowania WOPK i lotnictwa.

Mogą to być nastroje i postawy pozytywne jak i negatywne. W obszarach własnego kraju, lub sojuszniczego, nastroje te i postawy przejawiać się mogą głównie w :

- ogólnym zrozumieniu lub braku zrozumienia celów politycznych prowadzonej przez nas wojny;
- orientacji lub w przejawach dezorientacji polityczno-militarnej;
- zaufaniu i pewności co do możliwości i perspektyw

- zwycięstwa lub w przejawach niepewności i niewiary w możliwość i perspektywy zwycięstwa nad wrogiem;
- opanowanym i odważnym zachowaniu lub w objawach strachu, nieopanowania i paniki;
 - bezkompromisowej i aktywnej postawie polityczno-obronnej lub w objawach apatii, bierności, nieufności, a nawet wrogiego zachowania, zwłaszcza ze strony różnych elementów antyspołecznych.

Przejawy negatywnych nastrojów i postaw będą w pewnym stopniu pogłębiać wszelkie formy działalności psychologiczno-propagandowej wroga.

W obszarach obcego, wrogiego nam kraju, nastroje i postawy polityczno-obronne będą w zasadzie dla naszych wojsk niesprzyjające wskutek zarówno długotrwałego kształtowania wrogiej postawy wobec naszego państwa i wojska, jak też wskutek odczuwania poniesionych strat i szkód w wyniku naszych działań. Wyrażać się to będzie w przejawach nieufności i bierności lub też nienawiści, a nawet w aktach wrogiego przeciwdziałania. W niektórych rejonach charakteryzujących się sprzyjającą strukturą demograficzno-polityczną /postępowa klasa robotnicza dążąca do wyzwolenia, mniejszości narodowe, postępowa polonia itp./ wojska nasze mogą się spotkać z przejawami sympatii i przyjaźni, zwłaszcza jeśli rozwiniemy w tym zakresie skuteczną działalność propagandową.

Przedstawiony charakter możliwych form przejawiania się nastrojów i postaw polityczno-obronnych ludności cywilnej sam przez się wskazuje, że mogą one bezpośrednio wpływać pozytywnie lub negatywnie na przebieg i wyniki działań bojowych wojsk OPK i lotnictwa operacyjnego.

W związku z powyższym oba wymienione elementy składowe czynnika moralno-politycznego należy brać pod uwagę przy wszelkich kalkulacjach możliwości bojowych i potrzeb zabezpieczenia poszczególnych działań bojowych. Mam tu na myśli konkretne potrzeby oddziaływania partyjno-politycznego w zakresie obu tych czynników. Stąd też można wnioskować, że wyłaniają się dwie równoległe, ale nie jednakowe swym zakresem i ważnością sfery oddziaływania partyjno-politycznego w ramach zabezpieczenia bojowego działań wojsk OPK i lotnictwa operacyjnego. Zalicza się do nich:

1. Oddziaływanie na wojska własne w celu kształtowania odpowiedn

nastrojów i postaw moralno bojowych. 2. Oddziaływanie na ludność cywilną w celu kształtowania sprzyjających nastrojów i postaw zapewniających realizację zadań bojowych.

Zakres i formy oddziaływania w obu tych sferach będą przedmiotem dalszych i bardziej szczegółowych rozważań.

II. KIERUNKI, TREŚĆ I PODSTAWOWE FORMY ODDZIAŁYWANIA PARTYJNO-POLITYCZNEGO NA WOJSKA WŁASNE W TOKU DZIAŁAŃ BOJOWYCH.

Oddziaływanie partyjno-polityczne na wojska własne w trakcie działań bojowych jest najważniejszym i najbardziej odpowiedzialnym zadaniem dowódców i organów politycznych. Głównym celem tego oddziaływania będzie zapewnienie wysokiego stopnia odporności psychicznej na destrukcyjny wpływ warunków bojowych i aktywnej, ofiarnej postawy przy wykonywaniu zadań bojowych.

Aby osiągnąć cel należy podejmować następujące kierunki oddziaływania partyjno-politycznego.

1. Kształtować świadomość ideowo-polityczną oraz wynikające z niej poczucie patriotycznych i internacjonalistycznych obowiązków oraz wolę walki. W zakresie tego kierunku należy:

- wyjaśnić przyczyny/wybuchu wojny, cele polityczne walczących stron oraz wynikające stąd patriotyczne i internacjonalistyczne obowiązki;
- wyjaśniać ważniejsze aspekty polityki partii i rządu w dziedzinie wzmocnienia obronności kraju;
- wskazywać polityczne i bojowe więzi żołnierza polskiego z żołnierzami armii zaprzyjaźnionych, zwłaszcza Armii Radzieckiej i wspólnotę ich interesów w toczącej się wojnie;
- przypominać i wskazywać obowiązki wynikające z tradycji oręza polskiego i nakazów przysięgi wojskowej.

Kierunek tego oddziaływania spełnia niezwykle istotną rolę w umocnieniu walorów moralno-bojowych żołnierzy w warunkach bojowych. Dzieje się tak dlatego, że elementy tego działania umacniają świadomość ideowo-polityczną żołnierzy, która wyzwala ich wolę walki, aktywność, ofiarność i bohaterstwo przy wykonywaniu zadań bojowych.

Następuje to dzięki temu, że świadomość ideowo-polityczna

odgrywa rolę pobudek wyzwalających pragnienie, uczucia i dążenia społecznie użyteczne, tworząc w ten sposób wyższego rzędu motywy społeczne, które decydują o wyborze patriotycznej i internacjonalistycznej drogi postępowania w specyficznych sytuacjach walki. Motywy te w starciu z motywami zachowawczymi będą stanowić siłę dominującą w kształtowaniu woli walki i pobudzaniu do czynu bojowego.

2. Przeciwdziałać wszelkim przejawom przesadnego poczucia niebezpieczeństwa utraty życia lub zdrowia.

Można to osiągnąć przez:

- rzeczowe, zwięzłe i sugestywne wskazywanie żołnierzom zwłaszcza na przykładach możliwości ochrony, jakie daje im posiadany sprzęt, środki zabezpieczenia bojowego, teren, manewr i tempo działań bojowych oraz odpowiednio wczesne pouczanie ich o niezbędnych zasadach zachowania się i postępowania w różnych sytuacjach;
- wskazywanie żołnierzom naszych możliwości i skutków niszczenia sił i środków nieprzyjaciela, a tym samym ograniczania jego zdolności zagrożenia;
- wytwarzanie wśród żołnierzy atmosfery zaufania do wzajemnej pomocy współdziałających sił i środków w trakcie wykonywania określonych zadań bojowych.

3. Przeciwdziałać objawom przesadnego interpretowania sił i możliwości bojowych nieprzyjaciela, niedostatków uzupełnień i zaopatrzenia oraz niedociągnięć w zakresie dowodzenia, głównie przez:

- wskazywanie obiektywnych przyczyn i okoliczności niekorzystnych zmian w charakterze działań, chwilowych niedostatków w środkach walki i żywienia;
- wskazywać właściwy, realny obraz zachodzących wydarzeń i zjawisk na polu walki oraz kształtować odpowiednią postawę wobec nich w trakcie walki.

4. Przeciwdziałać dezorientacji bojowej, głównie przez:

- informowanie żołnierzy o położeniu bojowym wojsk własnych i nieprzyjaciela, a także o możliwościach działania określonych sił i środków nieprzyjaciela w poszczególnych etapach walki;
- przypomnienie treści zadań stawianych przez dowódców oraz wynikających z nich nakazów i zasad postępowania.

5. Przeciwdziałać objawom niewiary z perspektywy walki i zwycięstwa, głównie przez:

- wyjaśnienie obiektywnych przyczyn zachodzących zmian w sytuacji bojowej;

- wskazywanie i popularyzowanie realnej siły i możliwości bojowych własnych oddziałów i związków taktycznych, skuteczności działania współdziałających sił i środków oraz rezultatów działań na innych odcinkach walki.

6. Przeciwdziałać wszelkim formom narastania uczucia strachu, głównie przez kształtowanie wysokiego stopnia świadomego rozeznania i interpretowania zjawisk wywołujących uczucie strachu, gdyż świadomość spełnia funkcje regulującą zakres i stopień przeżywania uczucia strachu. Ważnym elementem przeciwdziałania narastania uczucia strachu będzie także kształtowanie u podległych oficerów spełniających funkcje dowódcze lub transmitujących komendy w systemie łączności dowodzenia opanowanej postawy w sytuacjach stressowych.

Przedstawione kierunki i treść oddziaływania partyjno-politycznego na wojska własne w warunkach bojowych wymagają odpowiednio dobranych i przemyślanych form, które zapewniłyby ich pełną realizację.

Doświadczenia minionej wojny i praktyka szkolenia bojowego wojsk w okresie pokojowym pozwoliły wypracować szereg skutecznych form oddziaływania partyjno-politycznego. Formy te można podzielić na dwie grupy, a mianowicie:

1. Grupę form koncepcyjno-organizacyjnych.

2. Grupę form propagandowo-agitacyjnych.

Obydwie wymienione grupy form, aczkolwiek różnią się pod względem charakteru i skuteczności to jednak wzajemnie się uzupełniają w realizacji konkretnych celów działania partyjno-politycznego.

Ze względu jednak na ich odmienny charakter będą omówione oddzielnie.

Do najważniejszych form koncepcyjno-organizacyjnych zaliczyć należy:

- analizowanie nastrojów i postaw moralno-bojowych podległych wojsk i postaw polityczno-obronnych ludności cywilnej oraz wypracowywanie celów, zadań i form pracy partyjno-politycznej,

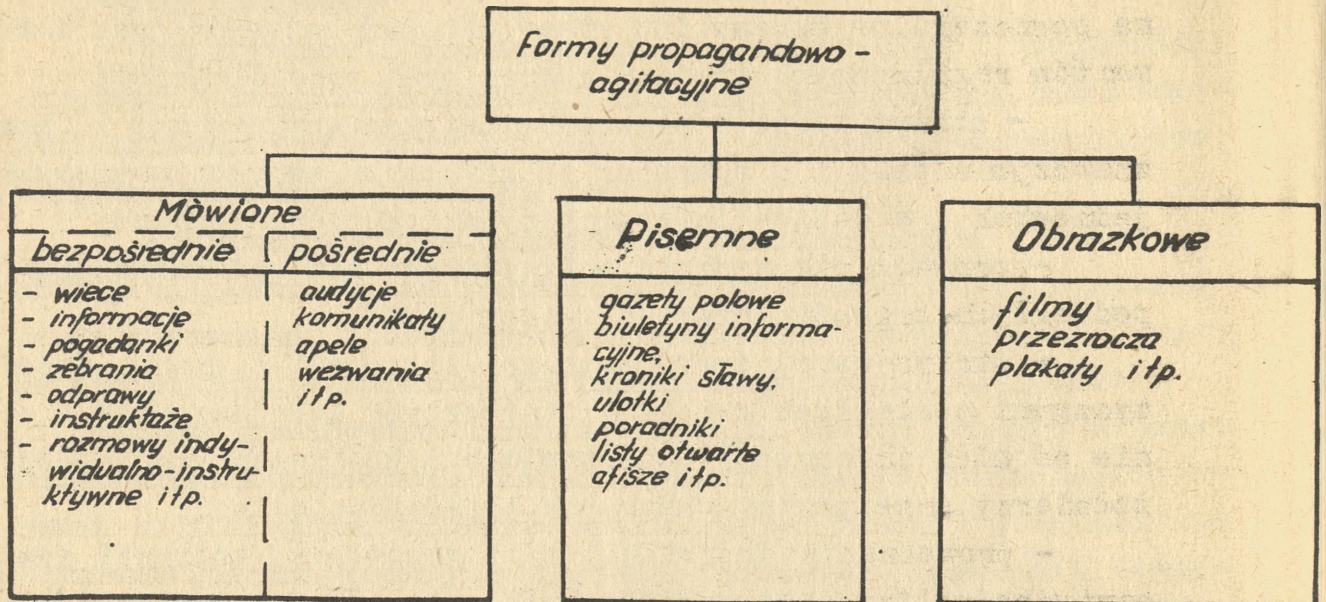
niezbędnych w danej chwili dla kształtowania pozytywnych nastrojów i postaw:

- opracowanie planów przedsięwzięć partyjno-politycznych na poszczególne okresy lub etapy działań bojowych oraz dokumentów regulujących treść i zakres tych przedsięwzięć;
- utrzymywanie kontaktów z organem operacyjnym i rozpoznawczym sztabu i z aparatem politycznym współdziałających jednostek, w celach informacyjnych i koordynacyjnych;
- prowadzenie nadzoru politycznego nad działalnością podległych organów sprawiedliwości i WSW;
- utrzymywanie systematycznej łączności z organami politycznymi podległych związków taktycznych lub jednostek i zbieranie od nich informacji o nastrojach i postawach moralno-bojowych żołnierzy oraz przeprowadzonych przedsięwzięciach;
- prowadzenie indywidualnej i zespołowej kontroli pracy partyjno-politycznej w podległych związkach taktycznych lub oddziałach i udzielenie aparatowi politycznemu pomocy w organizacji tej pracy;
- opracowywanie i przedstawianie dowódcom oraz nadrzędnym organom partyjno-politycznym meldunków o nastrojach, postawach moralno-bojowych i realizowanych przedsięwzięciach partyjno-politycznych;
- prowadzenie roboczych dokumentów pracy partyjno-politycznej.

Formy propagandowo-agitacyjne ze względu na źródło przekazu dzielą się na: m ó w i o n e , p i s e m n e i o b r a z k o w e .

Ze względu na styczność propagandzisty z odbiorcą, formy mówione dzielimy na bezpośrednie i pośrednie.

Graficznie można przedstawić klasyfikację wymienionych form następująco:

Wymienione formy różnią się między sobą zarówno pod względem rodzaju jak i skuteczności propagandowo-agitacyjnego oddziaływania na odbiorcę.

Skuteczność ich zależna jest jednak od właściwie dobranej treści, przy pomocy której się oddziałuje oraz od umiejętności, wybranego miejsca i czasu ich zastosowania.

Formy mówione bezpośrednie polegają na ustnym wyrażaniu wobec audytorium w określonym miejscu i czasie odpowiednich wiadomości i postaw. Do tych form zaliczamy: wiece, informacje, pogadanki, zebrania /żołnierskie, partyjne, młodzieżowe /odprawy, instruktaże, rozmowy indywidualno-instruktywne itp./ Formy te można stosować w zasadzie /w warunkach stacjonarnych, gdy pozwalają na to możliwości lokalizacyjne i czas. Zwierają one największe możliwości sugestywnego i emocjonalnego oddziaływania na środowisko i są najbardziej skuteczne. W związku z tym należałoby je jak najszerszej stosować.

Formy mówione pośrednie polegają na przekazywaniu wybranemu audytorium przy pomocy urządzeń elektroakustycznych odpowiedniej treści informacyjno-agitacyjnej w określonym miejscu i czasie. Do takich form należy zaliczyć: audycje, komunikaty, apele, wezwania itp. Formy te zawierają również duże możliwości sugestywnego oddziaływania i mogą być bardzo skuteczne. W związku z tym należy je jak najszerszej stosować w warunkach stacjonarnych i podczas ruchu wojsk.

Formy pisemne polegają na przekazywaniu odpowiedniej treści

przy pomocy druku o ściśle określonym przeznaczeniu. Do takich form należy zaliczyć: gazety polowe, biuletyny informacyjne, kłtoniki sławy, ulotki, poradniki, listy otwarte, afisze. Formy te jeśli są umiejętnie opracowywane i wykorzystywane mogą wywierać niezwykle duży wpływ propagandowo-agitacyjny, zwłaszcza w warunkach ruchu wojsk gdy nie ma możliwości stosowania innych form.

Formy obrazkowe polegają na przekazywaniu wybranemu audytorium przy pomocy aparatury projekcyjnej lub plakatu w sposób wizualny odpowiedniej treści propagandowo-agitacyjnej. Do takich form zaliczamy: filmy, przezroczka i plakaty. Formy te zawierają bardzo duże możliwości oddziaływania propagandowo-agitacyjnego gdyż pozwalają przekazać wybraną rzeczywistość obrazowo i przez to bardziej sugestywnie. Formy te można jednak stosować tylko w warunkach stacjonarnych lub podczas przerw w ruchu wojsk gdy możliwe będzie skoncentrowanie w tym celu liczniejszego audytorium w stosownym miejscu i czasie.

Przedstawiony zakres tych form nie jest wyczerpujący i niezmienny. Praktyka naszego szkolenia bojowego stale je wzbogaca. Być może, że nawet już obecnie są wprowadzane i sprawdzane inne, bardziej celowe i skuteczniejsze formy, które mogą w przyszłości wejść do powszechnej praktyki pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych. Trzeba więc stale śledzić praktykę pracy w tym zakresie oraz wprowadzać i udoskonalać zakres form propagandowo-agitacyjnego oddziaływania na żołnierzy, stosownie do wymagań współczesnego pola walki.

III. KIERUNKI, TRESC I PODSTAWOWE FORMY ODDZIAŁYWANIA PARTYJNO-POLITYCZNEGO NA LUDNOSC CYWILNA W TOKU DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Oddziaływanie partyjno-polityczne na ludność cywilną stanowi w specyficie wojsk OPK i lotnictwa operacyjnego, drugoplanową ale często istotną i ważną sferę działania organów partyjno-politycznych.

Ta sfera działania będzie szczególnie ważna wówczas, gdy na podstawie posiadanych informacji dostrzeżemy iż nastroje i związane z nimi postawy polityczno-obronne ludności będą bezpośrednio utrudniać działalność bojową podległych wojsk przez narastające objawy paniki ludności i aktywności jej działania przeciw

naszym wojskom, lub pośrednio przez oddziaływanie negatywnymi nastrojami na żołnierzy, szczególnie w systemie wojsk OPK. W takim wypadku bezpośrednie oddziaływanie partyjno-polityczne na ludność staje się sprawą konieczną i stanowić będzie jeden z ważnych elementów zabezpieczenia bojowego działań. Treść tego oddziaływania zależeć będzie od konkretnych nastrojów i postaw ludności w poszczególnych rejonach i obszarach, do których musi być dostosowana i nie można jej szczegółowo w okresie pokojowym zdeterminować. W zakresie tym można jedynie sprecyzować ogólne kierunki tego oddziaływania na ludność własną, co będzie istotne dla organów partyjno-politycznych WOPK oraz na ludność sojuszniczą i nieprzyjaciela, co będzie istotne dla organów partyjno-politycznych lotnictwa operacyjnego.

Podstawowe kierunki oddziaływania na ludność własnego kraju można by sprecyzować następująco:

- wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny, polityczne cele walczących stron oraz podstawowe aspekty polityki partii i rządu w zakresie umacniania obronności kraju;

- wskazywać obowiązki, zadania i zasady zachowania podczas sytuacji szczególnych /uderzenia bomb, działania desantu powietrznego, grup specjalnych itp./ w poszczególnych obszarach lub rejonach;

- wyjaśnienie sytuacji polityczno-militarnej oraz przyczyn i okoliczności występujących na jej tle wydarzeń i zjawisk, kształtując porządane nastroje i postawy ludności wobec nich;

- dementować treść oddziaływania psychologicznego wroga na ludność cywilną w poszczególnych obszarach lub rejonach.

Kierunki tego oddziaływania można realizować poprzez różne formy, zależnie od warunków lokalnych i czasu. Najbardziej skutecznie mogą one być realizowane przez:

1. Spotkania wyznaczonych oficerów z ludnością wiejską i miejską, pracownikami okolicznych zakładów produkcyjnych, z aktywnym terenowym.
2. Redagowanie i rozkolportowanie wśród ludności prasy polowej, komunikatów, odezw oraz wezwań w formie plakatowej i ulotkowej.
3. Oddziaływanie okresowe na ludność skoncentrowaną w rejonach sgrupowania przy pomocy technicznych środków propagandy /wozu propagandowego lub rozgłośni elektroakustycznej w formie

specjalnych audycji i komunikatów.

Wszystkie powyższe kierunki i formy, a także czas i miejsce oddziaływania winny być uzgodnione z organami politycznymi OTK działającymi na danych obszarach.

Podstawowe kierunki oddziaływania na ludność sojuszniczą i nieprzyjaciela można by sprecyzować najkrócej w sposób następujący:

- dementować istotniejszą treść propagandy imperialistycznej przedstawiającej w fałszywym świetle nasze wojsko i sojuszników oraz realizowane przez nas cele polityczne i militarne w wojnie;

- wyjaśniać nasze internacjonalistyczne cele wojny wyrażające się w dążeniu do wyzwolenia innych narodów od imperializmu - źródła zbrojeń i wojny;

- wykazywać szkodliwe, antynarodowe skutki zbrojnego oporu i celowość zaprzestania walki;

- wyjaśniać naszą humanitarną stosunek do ludności i podkreślać poszanowanie jej własności, religii, dorobku kulturalnego obyczajów, zwyczajów oraz swobód obywatelskich;

- wskazywać wymagane zasady zachowania i postępowania ludności w trakcie wkraczania naszych wojsk i podczas szczególnie złych sytuacji bojowych.

Kierunki tego oddziaływania można także realizować poprzez różne formy, ale ich zakres będzie znacznie ograniczony w porównaniu do form oddziaływania na ludność własną. Najczęściej mogą być one realizowane w formie specjalnego wydania gazet oraz drukowanych komunikatów odezw, wezwań, obwieszczeń, plakatu lub ulotki. Kierunki te można także częściowo realizować za pomocą posiadanych w dyspozycji technicznych środków propagandy lub lokalnych zasięgnięć radio-telewizyjnych /o ile będą w stanie użytkowym/ przez specjalne audycje i komunikaty oraz apele do ludności w rejonach większego jej zgrupowania.

Treść zawarta w poszczególnych formach oddziaływania winna być w takim wypadku adresowana do określonego odbiorcy /grupy społecznej, narodowościowej/ albo do całej ludności oraz przekazana w sposób prosty i zrozumiały. Jako nadawcę należy przyjmować dowództwo określonego związku operacyjnego, które je opracowuje i rozpowszechnia.

17

Przedstawiony zakres kierunków, treści i formy pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych o ile ma być skuteczny, musi być również umiejętnie realizowany. Dlatego też wymagał on będzie odpowiednio wysokiej organizacji pracy organów partyjno-politycznych jako całości oraz wysokich umiejętności i sprawności podległych im oficerów. Zagadnienia dotyczące organizacji i prowadzenia pracy partyjno-politycznej na szczeblu taktyczno-operacyjnym WOPK i lotnictwa będą omówione w odrębnym wydawnictwie.

L I T E R A T U R A :

1. Wyd. GZP WP W-wa 1949 "Z doświadczeń aparatu politycznego LWP w II wojnie światowej.
2. Myśl Wojskowa nr 1/62 tajna art.pt. "Praca wydziału politycznego dywizji zmeechanizowanej w natarciu " s.40.
3. Wojsko Ludowe nr 2/61 art.pt. "O ćwiczeniach i pracy politycznej".
4. Wojsko Ludowe nr 7/61 art.pt. "Praca propagandowa środkiem walki".
5. Wojsko Ludowe nr 9/62 art.pt. "Praca polityczna na ćwiczeniach z wojskami".
6. Wojsko Ludowe nr 10/62 art.pt. "Gazeta na froncie".
7. Wojsko Ludowe nr 6/63 art.pt. "O technicznych środkach propagandy".
8. Biuletyn Informacyjny GZP WP nr 16/60 "O pracy propagandowej wśród wojsk przeciwnika w drugiej wojnie światowej".
9. Biuletyn Informacyjny GZP WP nr 18/314 czerwiec 1966r "Współczesne pole walki a wychowanie".
10. Przegląd Wojsk Lądowych nr 1/63 art.pt. "Środki przeciwdziałania objawom depresji i paniki na atomowym polu walki".
11. Wojsko Ludowe nr 2/64 art.pt. "Praca polityczna na ćwiczeniach taktycznych.
12. Skrypt ppłk WILKA pt. "Organizacja i prowadzenie pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych Korpusu OPK".

